

Gevalstudie doeltreffendheid subsidie Vrije Tijd

Deze 5-minutenversie bevat de essentie van de uitkomsten van het onderzoek naar de doeltreffendheid van de subsidie Vrije Tijd van de provincie Zuid-Holland.

Aanleiding

Inzicht in de doeltreffendheid van subsidies is belangrijk, maar de uitvoering van evaluaties is niet altijd eenvoudig. Dat is gebleken uit het eerder verschenen rapport 'Inzicht in doeltreffendheid van subsidies' (maart 2012) van de Randstedelijke Rekenkamer. Met een handreiking voor het evalueren van subsidies wil de Rekenkamer de provincie hierbij ondersteunen. De bouwstenen voor de handreiking zijn geleverd door evaluaties uit te voeren naar vier subsidies van de Randstedelijke provincies.

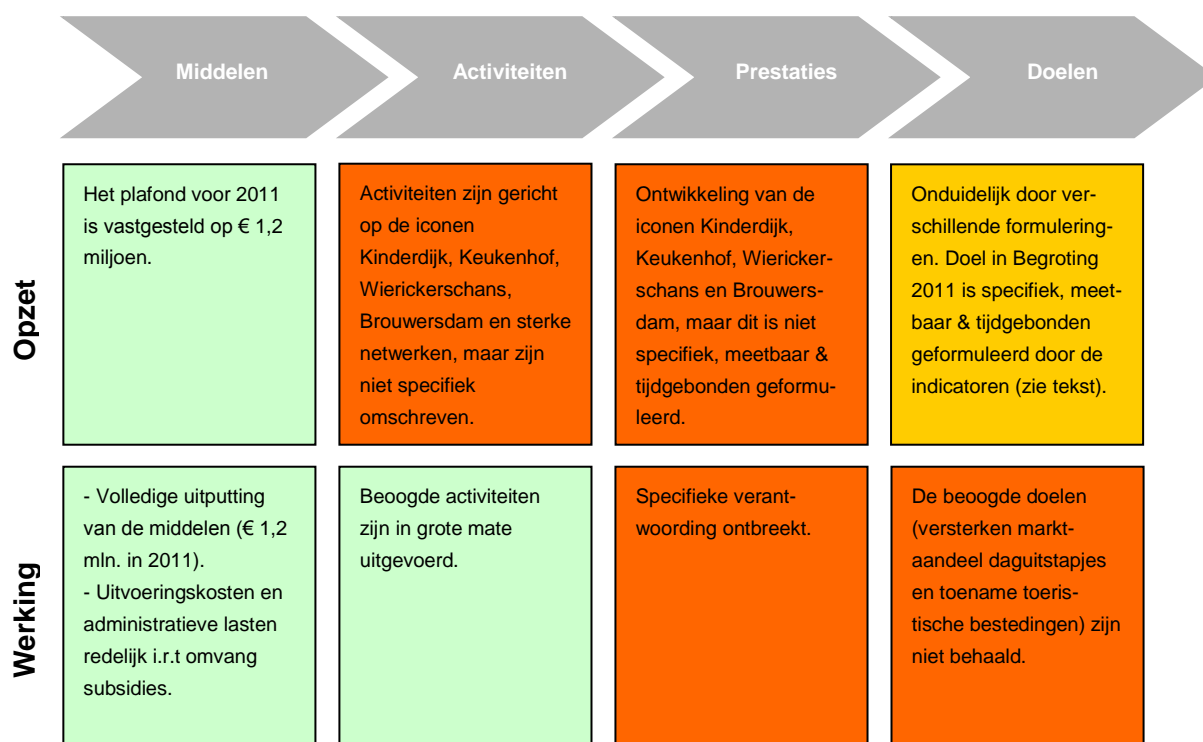
Voor Zuid-Holland is gekozen voor de subsidieregeling Vrije Tijd. Met deze regeling zijn middelen ingezet met als doel om de toeristische bestedingen in Zuid-Holland te laten stijgen en de marktaandelen van de iconen Kinderdijk, Keukenhof, Wierickerschans en Brouwersdam te verhogen. In 2011 is € 1,2 miljoen aan subsidies verstrekt voor activiteiten op en rond deze vier iconen. Voorbeelden van activiteiten die door de provincie zijn gesubsidieerd zijn de aanleg van een steiger bij Kinderdijk, de promotie van het Deltagebied en de organisatie van een workshop beeldende kunst en keramiek op de Keukenhof.

Vraagstelling

In hoeverre is aannemelijk dat de subsidieregeling Vrije Tijd doeltreffend is en tot welke inzichten leidt dit voor de wijze waarop de doeltreffendheid van een subsidie is vast te stellen?

Conclusie

Het is aannemelijk dat de subsidieregeling Vrije Tijd niet doeltreffend is geweest. Hoewel de provincie de beschikbare middelen heeft beschikt en subsidieontvangers de gesubsidieerde activiteiten grotendeels hebben uitgevoerd, worden de doelen van de provincie niet gerealiseerd. In onderstaand figuur zijn de resultaten van de gevalstudie naar de doeltreffendheid van de subsidieregeling Vrije Tijd samengevat.

Opzet van de subsidieregeling Vrije Tijd

Wij hebben gekeken naar de kwaliteit van het beleidskader, omdat dit het startpunt is voor de inzet van subsidies. De kwaliteit hiervan is bepalend voor een effectieve inzet van dit beleidsinstrument én voor de verantwoording en evaluatie ervan. De subsidieregeling Vrije Tijd maakte onderdeel uit van het vrijetijdsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Wij hebben de kwaliteit van het beleidskader als gering beoordeeld, omdat:

- De beoogde doelen, prestaties en activiteiten in beperkte mate met elkaar samen hangen. De doelen zijn onduidelijk, want deze zijn in verschillende documenten op verschillende wijze geformuleerd. De gehanteerde indicatoren zijn tussentijds aangepast en verbeterd. De indicator 'toeristische bestedingen' is gevoelig voor externe factoren. De keuze voor de indicator 'versterken marktaandeel daguitstapjes' is een goede aanpassing, omdat deze minder gevoelig is voor externe factoren. Gelet op de beschikbare middelen (voor 2011 € 1,2 miljoen) lijkt de Rekenkamer het doel om een toename van de toeristische bestedingen met 10% te bereiken ambitieus.
- De provincie kiest voor vier iconen, maar maakt niet duidelijk waarom en welke ontwikkelingen zij van de grond wil krijgen. Daarbij concretiseert de provincie dit verder niet in beoogde prestaties.
- Evenmin is specifiek omschreven welke activiteiten kunnen worden gesubsidieerd met als risico dat subsidieaanvragen met weinig toegevoegde waarde niet of moeilijker geweigerd kunnen worden.

Werking van de subsidieregeling Vrije Tijd

Hoewel de provincie de beschikbare middelen (€ 1,2 miljoen in 2011) heeft beschikt en subsidieontvangers de gesubsidieerde activiteiten grotendeels hebben uitgevoerd, worden de doelen van de provincie niet gerealiseerd en heeft de subsidie hierop geen significant effect. Omdat de provincie geen concrete prestaties heeft geformuleerd, heeft de Rekenkamer niet kunnen toetsen of de beoogde prestaties zijn behaald. De subsidie van de provincie is volgens de ontvangers veelal noodzakelijk voor het uitvoeren van de activiteiten.

Het halen van de doelstelling 10% groei van de toeristische bestedingen in Zuid-Holland tussen 2007 en 2011 is zeer onwaarschijnlijk. Daarbij plaatst de Rekenkamer de kanttekening dat de realisatie van de doelstelling vooral afhangt van externe factoren, zoals de economie en het weer. De ontwikkeling van de bezoekersaantallen van de iconen (of attracties op de iconen) wijzen erop dat het doel om het marktaandeel te laten toenemen eveneens niet gehaald wordt. In de jaarstukken van de provincie wordt wel gerapporteerd dat het doel bereikt wordt. Dit is echter gebaseerd op prognoses en extrapolaties van prognoses en blijkt achteraf niet juist te zijn. Bij sommige nader onderzochte subsidies is sprake van een zwak verband tussen de uitgevoerde activiteiten en een toename van de bezoekers aan de iconen, waardoor aannemelijk is dat de subsidieregeling Vrije Tijd geen significant effect heeft gehad op het marktaandeel daguitstapjes.

Meer informatie

Dit onderzoek heeft geresulteerd in het rapport *Gevalstudie doeltreffendheid subsidie Vrije Tijd*. Deze gevalstudie heeft in combinatie met de gevalstudies van de drie andere Randstedelijke provincies geleid tot meerdere aandachtspunten voor de wijze waarop de doeltreffendheid van een subsidie is vast te stellen. Deze zijn opgenomen in de handreiking. Het rapport en de handreiking vindt u op onze website www.randstedelijke-rekenkamer.nl. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Gerth Molenaar, molenaar@randstedelijke-rekenkamer.nl, tel. (020) 58 18 585.